

HRVATSKA RIJEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pò godine K 6. — Za Šibenik na godinu donasnjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuzivo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Prijebena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Netranskripta pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Balkanski odnošaji.

Balkan je, pored čitavog napredka kulture, pored aeroplana i „dreadnoughta“ i automobila, još uvijek evropski srednji vijek. Kubura i handžar i pravdu i krivdu dieli, a sila gospoduje odozgo nad istinom, ugušujući slobodu i sputavajući narode. Potoci krvi poplavili su zemlje one, a iz vlažne grude diže se topli njen i mlaki zadah. Krv kršćanska, evropska, krv slavenska — i krv islamskog polumjeseca, azijska, turska. Balkan je bio razbojište, gdje je nekoć hiperkulturna Evropa pokleknula na oba koljena pred divljim hordama sa Izтока, čilim i mladim, žednim krvi, željnim junačkog megdana i osvajanja. I dodje doba robstva. Polumjesec je krst u suzanjstvu za vjekove držao, ali je u njemu tinjala iskra slobodarska, u narodima balkanskim drhtao je duh ustaški, četnički. Prva se oslobodila Srbija, a za njom Bugarska, a prije ove se Grčka bila već podigla. I od onog časa komitadžije, guerillerosi balkanski, pritegoše opanke i zahvatili gore zelene, padaše u klance jadikovce, sijuci iz ubojitih diljka turske glave na mračnom dočeku bez izmaka.

Turski paše, age i spahije, podpomagani od nizama, redovite turske vojske, haračili su gdje mogli, a gdje morali, padali pod osvjetničkom rukom. Razbojište je ono bilo, gdje je smrt kao bledito strašilo, nad ljudima i nad krajevima niemo lebdiła. A kada prodješe dani turske moći i sjaja, kada se je Evropa u krvi svojih sinova preporodila, napredni njezin i poduzetni duh stao da potiskiva turske konserve i fataliste. Politička igra izrabljivanja slabijih po jačima, koja je sebi bila nadjenula ime „evropskog koncerta“, prešla je sva na Balkan. Engleška je svoju već bila učinila u azijskim Indijama i Egiptu, Francuzka je već sve u Maroku bila uredila, Rusija je imala Sibiriju i njene rudnike te nepresušno vrelo dohotka iza nje, tri carstva: kinesko, japansko i koreansko. Njemačka je posljedovala svoju Afriku. No onda apetit novih osvajanja obuzeo je velevlasti. I pod oči im pade Balkan i zaleđe evropske Turske, Mala Azija. Nastade trka i takmičenje svih oko sultanovog carstva. U kolo se uhvatila i Austrija, koja je kao prva susjeda Balkana htjela onamo promicati svoje interese. I Balkan postade akuelnim. Za neko vreme se je balkanska politika vodila pod partikularnim imenom „macedonskog pitanja“. Jer Macedonija je bila žarištem i središtem borba i krvarenja. Turska je znala dugo vremena prkositi svim tim navallama, podjarujući Srbe, Bugare i Grke, jedne proti drugima, a ona sama koljući pojedine duši. U ono vrijeme je Engleška znala,

da u Turskoj izvjesti za sebe osobiti ugled. No Rusija je iza rovarila, jer ona još se nije odrekla svoje davne sanje velikog ruskog carstva od Baltijskog mora do Bosfora. Nego germanska diplomacija lagano ali uspješnom akcijom znala je sve ove konkurente, da iz Turske izmakne te je ona onamo stekla takovu moć, da je postala učiteljicom turske vojske. Ona je prva modernizirala turske čete, koje su do onda bile slika i prilika onih orđija, koje su nazad stoljeća poplavile Evropu sa bajracima od konjskih repova. Tad je macedonsko pitanje postalo širim, balkanskim. Bugarska sa svojom snažnom i sredenom vojskom postala je opasnim komšijom Turskoj, Grčka se je dizala i jačala i postojala ratoborna, Srbi u Staroj Srbiji vodili su vojnu po brdinama pod svojim vojvodama.

Sad u zadnji čas čuka se o „malom ratu na Balkanu“. Već duže vremena u Maloj Aziji sve vre i kipi. Jemen je u plamenu. Tamo turske čete stradavaju od buntovnika, koje izpod ruke potpomaze i Engleska i Rusija. Njemačka također tamo traži svoj dio pliena. Austrija hoće balkanske željeznice, da svoju i njemačku trgovinu baci na onamošnja tržišta. Kreta drhti u ratobornom očekivanju, da požarom zaplami i da se priključi Grčkoj. U Albaniji Arnauti odkaže svoju dosadaju nepokoleblivu vjernost Turskoj, iza kako su mladoturci stupili na vladu. Srbija i Crna Gora vrebaju na Staru Srbiju, a Bugarska ima svojih suplemenika u Macedoniji, koja je nekad bila nje sastavni dio. Italija ima interesa u Albaniji i u Tripolisu. I tako Turska se svud naokolo nalazi stisnuta čeličnim obručem interesa, koji nikad na popuštaju. U nutrini nezadovoljstvo i buna. Svak bi mislio: Turskoj je odzvonilo, a Osmanlije će da odlete opet preko Dardanela, odakle i dođoše. No do toga ne će doći, jer ipak Turska drži nekakovo ravnojeće u Evropi. Oni, koji vrebaju na nju, zadovoljiti će se sa manjim zaloga. To za velevlasti. A balkanski narodi, koji trzaju sa sebe zadnje vilice okova stoljetnih, biti će opet žrtva, a u najboljem slučaju će velikom krvlju izbiti desetinu onog, za čim teže. Kad u proljeću bojni poklici budu u najvećem jeku, velevlasti će već naći načina, da sva to smire.

Ta — evropski koncert . . . !

ŠIBENIK, 25. veljače.

„Obzorovi“ koment. „Obzor“ je izvolio prišiti komike u sjednici uprave stranke prava u Dalmaciji, dakavi komentar. Štgod je u onom komentaru rečeno, prokuhano je zelje iz utvaraških lonaca u Dalmaciji. „Obzor“ je htio biti mjerodavan, a pokazao je, da je ne-

upučen i strastveno pristran. Ne namjeravam se sa „Obzorom“ natezati, jer njegove mudrolije nas ne zanimaju. Velimo samo to, da čekamo, da prijatelji i drugovi „Obzorovi“ u Dalmaciji progovore što o komuničuju, da im onda obširno mi repliciramo.

Medjutim čekamo hoće li što njihov upravni odbor, koji se ovo dana sastaje. Valjda ne će i on šutiti?

Šute kao zaliveni. „Narodni List“ je umukao i poklopio se ušima, kao štene, kad je na svojim leđima oćutilo bič. Ne odgovara ništa na naše pisanje. I dobro čini, jer je mnogo komotnije sakrivati se za „medjustranačkim odborom“ nego li otkrivati svoje zabilježene, markirane karte; komotnije jest, ali nije isto tako pošteno. I ovi i ovakovi i nadalje će grmiti o hrvatstvu, oni, koji ga svakom zgodom i prilikom izrabljuju.

„Slobodin“ kriterij. Nedavno je g. A. B. iz Splita pisao u našem listu prikaz o talentiranom mladiću Bariću, koji pokazuje veliki dar za slikarstvo. „Sloboda“ je cijenila nužnim, da se na to osvrne, i to vrlo žučljivim tonom, veleći o Bariću da nitko za nj ne zna. „Sloboda“ kao da ne zna, da poznatim i gotovim umjetnicima ne treba reklame, a da se podupiru i turaju napred mladi i još nepoznati. Medjutim prama našim obavijestima možemo „Slobodu“ uvjeriti, da mladi Barić nije baš tako nepoznat. Onome pako koji ne može shvatiti, zašto „Sloboda“ napada darovitog mladića, reći ćemo, da je ovaj ozbiljan takmac za stipendiju nečijem nećaku.

Hinc illae lacrimae!

Oduvan interes i tu, a „Sloboda“ se ne stidi tomu da svjestno služi.

Politička parnica u Bosni.

ss. Sarajevo, 18. veljače.

Danas se je pred ovdješnjim sudom vodila vrlo zanimiva razprava, eminetno politička. Tužitelj je Šerif eff. Arnautović, vodja Muslimana-eksekutivaca, koji se kupe oko „Musavata“, a tuženik je urednik „Muslimanske Stoge“, koja zastupa grupu Muslimana najbližih Hrvatima. Utužena je jedna stavka u „Muslimanskoj Stogi“, u kojoj se Arnautovića obtužuje, da prevarno nagoni bosanske Muslimane, da sele u Tursku te da se tim on okorišćuje.

Obtuženi je na sudu potvrdio inkriminiranu stavku te je predložio dokaz istine, postavljajući za svjedoke šefa administrativnog odsjeka baruna Pittnera, dra V. Besarovića i zast. Muhamedbega Fadilpašića. Sud je ove svjedoke pozvao. Važno je bilo svjedočenje baruna Pittnera. On je izjavio, da ga ne veže

u ovoj stvari nikakova službena tajna. Nadalje je svjedočio, kako mu je pokojni predsjednik eksekutivaca i saborski predsjednik, Alibeg Firdus, bio poručio, da bi njegova stranka željela s njim imati politički razgovor, na što je svjedok pristao. Slijedećeg dana došla je k njemu deputacija eksekutivaca, a među njima i Šerif, te je ona u jednosatnom razgovoru izjavila, da je lojalna, da nipošto načelno nije protivnica vlade i da bezuvjetno ne će biti opozicionalnom. Izkazi dra. V. Besarovića nisu imali važnosti. No ogromnu senzaciju je izazvalo u slušateljstvu, kada je branitelj obtuženog, dr. Halibeg Hrasnica predložio, da se čita neki spis državnog odvjetništva, u kojem je govora, da je Šerif oskrvnuo jednu muslimansku djevojčicu. U slušateljstvu, gdje je bilo i mnogo muslimana, nastalo je na ovo silno uzbuđenje i zgražanje, tako da je sud bio i sam prinudjen odgoditi razpravu.

Ovo su vam suhoparno iznesene činjenice. No ovaj događaj upravo me radi svoje značajnosti sili na nekoliko rieči komentara. Dok su eksekutivci bili u uzkoj vezi sa Srbima, bosanska vlada je brižno prekrivala sve ono, što je njima moglo neugodno biti. Sada, kad ih je bahatost i sila Srba odbila i priključila Hrvatima, bečka vlada, ili bolje Aehrenthal i Burian, kod kojih je prije parnice Pittner bio otišao po upute, riešava ovog službene tajne i dozvoljava mu, da iznese političke razgovore sa pojedinim političarima. Akrom je u interesu same stvari teč istine i pravice, da se svako zlo žigoše i otkrije, ipak se ovom prilikom ne možemo oćeti utisku, da bosanska vlada biva „riešena od službene tajne“, kada se radi, da se razbije hrvatsko muslimanski sporazum, koji ugrožava hegemoniju Srba. Tim više je ovaj slučaj značajan i rječit, što se pronose skoro sigurni glasovi, da će ovo dana ugledati svjetlo dekret, kojim se pl. Šeka imenuje za civilnog adlatusa, nasljednika bar. Benku. A za pl. Šeka se zna, da je on srbofil. U kratkom razmaku za imenovanjem pl. Šeka slediti će umirovljenje gen. bar. Varešanina, kojeg će naslijediti ili FZM. Potiorek ili zborni zapovjednik pl. Auffenberg. Svi znaci navieščuju, da se u Herceg-Bosni sprema još žeača protuhrvatska era, no je dosad bila. Hrvati i Muslimani biti će jednako pogodjeni te bi vrijeme bilo, da se uvedu takvi odnošaji i stranačke prilike tako grupiraju, kako bi vladi onemogućile, da vrši nasilja nastilja i da zemljom upravlja po svojoj volji.

— Kad sam se kanio pjevanja, ćutio sam se strašno osamljen. Soba mi se ućini tamna i sjenam nastanjena, opet okrenem glavom kušajući zapjevati, ali više niti sam imao volje niti snage, ostadoh tako dosta vremena trpeći i žedju i strah, promišljajući kad me je moj otac tamo amo vodao po gradu, preko javnih perivoja i voća mi kupovao. Te me uspomene sklone na plač i plakah dugo. Smrkavalo se. Više niasam gledao neba nego sam stajao glavom naslonjen k zida. Zakunjam. Kad bi zamjetio u sobi kakvo šuškanje prilično jasno, sav bi se umirio nepomičan, i posve stisnutih oćiju, ali na koje dugo jače šuškanje okrenuo bi glavu i vidio da su to miši, gdje se igraju trstikom kasije. Sklopim opet oći. Kad se je moja sestra vratila kući, ja sam na stolu spavao. Ona me probudi. U prvi se tren preplaišim, zatim uvidim što je, prepoznajem je i bacim joj se rukama oko vrata sav u plaću, pa ju zamolim da me više u kući ne zatvara.

Dan prolazio za danom uvijek jednak i dosadan. Kad jednog jutra, pošto sam se povratio i priskrbio čednom hranom, gotovo uvijek kruh i mleko (kako me je sestra ako i ne bez mulke pričuła na te male usluge), vidim povrh stepenica i na hodniku zdjelica, burica, kistova i boja. Pogled na ne neočekivane i neobične stvari ućine živi dojam na

G. Segantini

u svojim probranim spisima i pismima.

Predgovor.

Blanka, kći velikog slikara G. Segantina, izdala je lani, prva, sakupljene spise i pisma svoga oca.*

Segantini je poznat radi svog iznašačica divizionizma u slikama, gdje zrak tira, a boje daju svjetlost i život. Ali nova knjiga najbolja je, kao vlastiti tumač, o njegovoj velikoj pjesničkoj duši.

U djetinstvu je Segantini kao zarobljenik u tlesnoj kućici sproveo čemerne dane. Ali ojačavši duhom preze pokvareno ljudsko društvo i proživio na slobodnim visokim Alpama. Tu u veličanstvenoj prirodi kao pustinjač osamljen, postane uoman mislioc i veliki slikar. Svod nebeski bio je pokrov njegova stana, a prirodne lepote oblubljeni namješčaj. Miline zvjezda upijao za tajnstvenih noći; obožavao je izvor života, silno sunce; vedrinu plavetnog ueba upirlioc je svoju dušu; bio je ponosan kao planinski vrhunac, a ljubio je sitno cvieće i s njim se razgovarao. U lihoj harmoniji planinskog života, oćutio je Segantini svu slast ljudskog vieka. Što je pak medju goram mislio

i osjetio, sve je pretočio u divnim slikama, a prirodom se služio kao simbolom svojim.

I Italiji su ga nazivali „fratom ili franjevcem umjetnosti“, jer su njegovu ljubav k prirodi usporedjivali onoj sv. Franje Asiškoga. Segantinijeva su misli liepe kao vienci cvieća. Segantinijeva su čustva ugodna kao miomiris cvietnih vienaca. Ko dakle ima liepu dušu, neka ljubavlju čita ovog umjetnika.

U ovim točno prevedenim ulomcima, držao sam se redom naznačene knjige i pobrao kao pčela med, najvažnije o životu, prirodi, umjetnosti i osjećaju velikog Segantina.

Iz vlastitog životopisa.

Ja ne znam što se je dogodilo prije moga rođenja. Znam, da sam imao oca i majku i da im se svjedgeo zgraditi svoje gnjezdo u Arku Trentinskog okružja s desne obale Sarka.

Ja se još sjećam svoje majke, i kad bi bilo moguće da mi se ovaj čas ovdje prikaže na oči, poznao bih ju poslie trideset godina sarvim dobro.* Vidim ju okom pameti onaku stasitu i u slabašnom hodu. Liepa bijaše ne kao zora ili podne nego kao sumrak proljetni. Kad je umrla bilo joj je samo dvadesetidevet godina . . .

* kad je slikar bio u petoj godini, onda je umrla.

* G. Segantini: Scritti e lettere. Fratelli Bocca 1910. (L. 3.50.)

Političke vesti.

Obstrukcija u peštanskom saboru. Pregovori glede kompromisa o načinu vođenja specijalne debata o bankovnoj osnovi razbiše se, jer oporba ostaje pri svom zahtjevu, da se svih 187 paragrafa statuta austro-ugarske banke pojedince posebno razprave tako, da bi svaki zastupnik imao pravo uzeti riječ kod svih rečenih paragrafa. Oporba opravdava ovaj svoj zahtjev time, što je vrijednost dosadašnjeg statuta austro-ugarske banke dne 1. siječnja utrnula te za daljnje trajanje privilegija zajedničke banke valja ustanoviti nove statute, a ugarski parlament mora smatrati svojom zadaćom, da u tom novom statutu bude ugarsko stanovništvo u koliko je moguće što više iztaknuto. Predsjedništvo zastupničke kuće izvjavljuje, da ovakav način razpravljanja bankovne osnove ne može na nikakav način dozvoliti. Tako je svaki sporazum u ovoj stvari bio onemogućen.

Novo crnogorsko ministarstvo. Kralj i gospodar Crne Gore, Nikola I., poigrao se zadnjih dana, baš kad javljaju o njegovoj bolesti, ustavnosti i Kabinet dr. Laze Tomanića je pao, jer ga je sama vladina stranka radi raznih nedjela, većinom — ubojstava, odsudila. Na vladu je došla „opozicija“ sa Lazom Mijuškovićem na čelu. Nova vlada, kako se javlja, ne će se bog zna kako razlikovati od stare.

Rat na Balkanu? Englezke novine svakim danom donose uznemirujuće vesti o revolucionarnom pokretu u Albaniji i Makedoniji. Javlja se, da je na proljeće rat netizbeživ. Crnogorske službene novine „Cetinski Viestnik“ također vele, da će ove godine biti „mal rat na Balkanu“. Novine nagadjaju, da sve ove turske nemire potiču Austrija i Italija, a ni Englezka da ne zaostaje za njima. Turska je u vrlo kritičnom položaju. U Jemenu još traje revolucija; Krečani čekaju zgodni čas, da proglase svoje sjedinjenje s Grčkom; Srbija i Crna Gora gledaju, da u ovom meteuž učinare štogod za sebe, a isto misli i monarhija. Tko je krivac ovog kritičnog položaja? Jednodušno je mišljenje, da su krive vjelaosti, koje uvijek naglasuju prijateljstva i težnje za svjetskim mirom!

Republikanski pokret u Bugarskoj. Već od dulje vremena imade bugarska socijalno-demokratska stranka u svom programu zahtjev, da se Bugarska proglasi republikom, ali taj zahtjev nije nikada izbio odlučno na javu. Sada, kada sobranje radi na tome, da se izmieni neke točke ustava države, izbili su zahtjevi za proglašenje republike jače na javu, te je socijalno-demokratska stranka odlučila po cijeloj zemlji uprirediti javne skupštine, na kojima će ovaj zahtjev najči izražaj. Prva skupština je održana u Trnovu, staroj prijestolnici Bugarske, na kojoj je uzeo učesća veliki broj naroda. Na skupštini je referirao Gabrovski, koji je protumačio potrebu uvedenja republike, a car Ferdinand da se proglasi doživotnim predsjednikom ili da ga se izplati. U tom je smislu prihvaćena rezolucija.

Korupcija u poljskom klubu. U poljskom klubu izbila je na javu nemila stvar. Ustanovilo se je name, da su neki zastupnici tražili od pojedinaca novaca, u svrhu, da im izposlušju koncesije za prodavanje žestokih pića.

Obtuzba stambulovističkih ministara. Parlamentarna komisija sobranja, koja je bila izaslanica, da ustanovi krivnju protiv bivših stambulovističkih ministara, svršila je svoj zadatak, te podastrla sobranju dotično izvješće. Parla-

mentarna je komisija pronašla krivima bivše ministre Gudeva, Petrova, Genadijeva, Savova i Halačeva, dok je izlučila iz obtužbe Šišmanova. Obtuženi su ministri pozvani, da dođu u sobranje u svrhu, da se opravdaju.

Spor između Kine i Rusije. Javlja se, da je konačno Kina popustila u svim tačkama Rusiji, tako, da je uklonjena pogibelj oružanog sukoba i rata. Istodobno se oprovrgavaju vesti, da bi ruska vojska bila već prodrla u Tibet.

Iz hrvatskih zemalja.

Pasivna rezistencija drž. činovnika u Trstu. Pošto još uvijek u Trstu traje pasivna rezistencija drž. činovnika, to je u ministarskom vieću odlučeno energično se istoj suprotstaviti. Neki dan su činovnici imali u Trstu sastanak, na kojem je zastupnik Spadaro vršio ulogu posrednika, no oni ne htjedose nikako popustiti.

Popis pučanstva u Bosni i Hercegovini. Prema najnovijem popisu pučanstva, kako ga donosi službeni list sarajevske vlade bilo je u Bosni u svemu 318.516 kuća (264.290 bilo je 1895. god.) sa 1,893.683 žitelja. Od toga otpada na okružje sarajevsko 287.477 duša; banjalučko 413.845, bihačko 227.532, tuzlansko 423.943, travničko 284.039, te konačno mostarsko okružje 266.855 duša. — 1895. god. bile su u Bosni 1.568.092 duše, prema čemu porast iznosi 325.591 duša ili 20,76%. Najveći porast je u okružju sarajevskom, naime 59.370 duša ili 26,03%, a najmanji u travničkom okružju, naime 43.513 duša, ili 18,09%. — Sarajevo imad 51.949 duša, dok je 1895. godine imalo 38.083 duše, dakle porast u ovih 15 godina iznosi 13.866 duša ili 36,41%. Podatci o žiteljstvu po konfesijama i po narodnosti bit će sastavljeni tek koncem budućeg mjeseca.

Bolest zagr. saborskog predsjednika. U nedjelju podvrgao se je predsjednik sabora dr. Dragutin Neumann u zagrebačkom sanatoriju teškoj operaciji, koju su izvršili dvorski savjetnik sveuč. profesor dr. Hohenegg iz Beča i primarius dr. Teodor Wickerhauser uz asistenciju dra. Čačkovića, dra. Čulumovića, dra. Jokovića, dra. Begne i dra. Kalivode. Operacija je sretno izvršena, pa se nadaju, da će zdravlje bolestnikovo na bolje krenuti.

Izbor u Dugomselu. U sriedu se oviao naknadni izbor u dugoselkom kotaru, u kojem je kod obćih izbora bio izabran dr. Ante Radić, koji se je zahvalio, jer je izabran i u Vel. Gorici.

Kandidirali od seljačke stranke Josip Predavac, domaći sin, ekonom. ravnatelj dugoseljske štedionice Miro Mance kao koalicionaš i dr. J. Fattori od stranke prava. Starč. str. prava je mislila kandidirati seljaka Josipa Novaka, koji je međutim odstupio, a pristaše zaključice pasivitet. No u zadnji čas dodje viest iz samoga Dugosela, iz kojih se razabire, da su se u Dugomselu svi pravaši složili za sporazumno glasovanje u prilog dr. Fattoria, a o tome su za jednog sastanka poslali i telegram dr. Pazmanu te predsjedniku Starč. stranke prava dru. Mila Starčeviću. Taj potonji brojjav glasi:

„Izbornici kotara dugoseljskoga, pristaše stranke prava i pristaše Starčevićeve stranke prava sakupljeni sinoć na izbornom sastanku jednoglasno zaljučuju i pozivlju oba krila iste stranke, da se okane međusobnih svjadja i da se slože. — Stjepan Obad; Stjepan Krapec“. Izabran je Radićevac Predavac.

Naknadni izbori na Rieci. Guverner grof Wickenburg boravi sada u Budimpešti,

Mora sam se zatvoriti u sobicu sa malim grijačem, koga bi u jutro su malo para kod pečara dao ugljvljem napuniti. Uz tu slabu toplinu, bez svjetlosti, bez neba, prolazio sam svoj čemerni dan. Svako veselje mišljenje, svaka vedra nada izčežnuše me moje pameti; sve se prikaze izbrisahu, u mojoj maloj glavi nasta mrak. Više niasam znao za veselje, a bol je pobjegla. Proljeće se vrati, a ja opet prolazio dneve na mjestu vrh skala. Jedno jutro kad sam glupo sa prozora gledao, na ništa nemisleći, dopre mi do ušiju čavrljanje nekih susjeda. Govorile su kako je neki momčić putovao iz Milana na noge i dopro u Francuzku, gdje se odlikovao kao junak. Imena se te osobe ne sjećam, ali mislim da se radilo o kome junaku iz romana. Za mene je to bilo otkriće. Moglo bi se dakle ostaviti o to mjesto i maknuti daleko... Put znadem; moj mi je ga otac kazao, kad smo išli tamo amo do trga Kule. Naum otići u Francuzku tim putem nije me više ostavljao. On oplodi moj duh i počnu mi cvietati nove i vesele slike. Moja bi se misao zavela na zeleno, modro, na planine, na potoke svjetlucaste, na slobodnu svjetlost, na sunce.

(Nastavit će se.)

gdje konferira o riečkim prilikama, naročito o predstojećem naknadnom izboru za riečki kotar, koji je usljed smrti dra. Mayländera ostao izpražnjen. Izbor je ustanovljen za 8. ožujka. Narodna radna stranka kandidira odvjetnika dr. Antuna Vio, a autonomasi prijašnjega zastupnika dra. Rikarda Zanella. Borba za ovaj mandat bit će, sudeći po svim predznacima, veoma žestoka. Autonomasi nastoje svim silama, da opet dobije mandat Zanella, a vlada je takodjer odlučila svomu kandidatu priskrbiti mandat, što će joj po svoj prilici radi poznate izborne prakse i uspjeti.

Iz grada i okolice.

Veliki sokolski ples. Večeras je najpopularniji i dosad redovito najuspjeliji ples u Šibeniku. Naš miljenik Sokol priredjuje ga. U koliko mogosmo opaziti, za nijedan dosadašnji ples nije bilo onakog zanimanja i oduševljenja, kao za ovaj, narodni, sokolski, pučki. Prostorje Sokola su vrlo ukusno uređene i nakičene, hvala marnom radu plesnog odbora. Kako doznajemo, na ovaj će ples doći gosti i braća iz vana, poimeance naši dični Kaštelani. Prije otvora plesa, oko 7 sati na večer biti će uobičajeni obhod sokolske čete po gradu, uz pratnju „Šibenske Glazbe“. Dosad je već za lutriju stigao liep broj krasnih i skupocenih darova, za koje se prijatelji Sokola natječu, tko li će ljepši poslati. Šibenski Sokol će večeras slaviti svoj godišnju slavu te će ova zгода najbjeleodnija pokazati, koliko li je ovo narodno društvo, ova četa narodne vojske obljubljena u našem gradu.

Ples „Pravaške Čitaonice“. Pravaška Čitaonica priredjuje svoj ples u društvenim prostorijama dne 27. o. mj. Početak u 8 i pol sati na večer. Odielo od šetnje.

Koncertat „Šibenske Glazbe“. U četvrtak na večer „Šibenska Glazba“ priredila je na Malom Trgu vrlo uspjeli i birani koncert. Program je tako slijedi: 1. * * * Koracična; 2. R. Planquette: Kornevilski zvana, overtura; 3. G. Šebek: Zbor Derviša (Orientalische Scene); 4. Abt.: Pošta u šumi, pjesma za krilni rog, solo; 5. * * * Koracična. — Vredna naša „Šibenska Glazba“ je ovaj program izvrstno odsvirala. Opaža se obćenito, da glazba osjetljivo napreduje pod ravnanjem učitelja Falečića, te mu se može na dosadašnjem uspjehu čestitati. Ovom prigodom glazbari iznenadiše ugodno obćinstvo, jer se prikazuje u narodnoj nošnji, narodnim koparanim i crvenkapama. Ova liepa ideja bila je veselo pozdravljena.

Vjenčanje. U ponedjeljak vjenčava se milovidna gđica. Ilika Milin sa g. Vjekoslavom Sakšekom, tipografom kod „Hrvatske Tiskare“. Mladom paru naše srdačne čestitke i najljepše želje za budućnost.

Ratni brod „Karlo VI“ stigao je u četvrtak popodne u našu luku, pod zapovjedništvom g. Luis pl. Wavel. Još su 2 torpiljarke. U koliko čujemo u ponedjeljak dolazi još nekoliko brodova u torpiljaraka.

Pomilovanje. U sriedu na večer stiglo je prvišnje pomilovanje za Krstu Čičmira. Prigodom eksplozije kotla u kuhinji sudbenih tamnica, što se zbilo otrog nekoliko mjeseci, Čičmir je teško stradao te je usljed toga bio pomilovan. Tim mu je oprošteno 3 mjeseca i 7 dana tamnovanja.

† Vesela Matković. Dne 20. ov. mj. preseli se u bolji svijet učenica III. raz. ženske gradjanske škole Vesela Matković. Bila je uzorna učenica, plemenita i mila drugarica, a puna umiljate draži i pogleda blaga. Od svojih saučenica bila je ljubljena, a svojom prirodnom dobrotom i marljivošću, uživala je naklonost svojih učiteljica.

Na vječiti spomen saučenice joj skititše krasan vianac sa nadpisom: „Za zadnji s Bogom!“ — Bijaše to spontani odušak iskrene žalosti, nad prenamim gubitkom njihove drugarice. Dirjljiva bijaše povorka, kad do parobroda odpratiše mrve ostatke njihove mile Vesele, koji su bili preneseni u rodnu zavijačnu grodu, u Tiesno. Grobni muk bijaše najizrazitiji osjećaj boli, a kad se razstadoše, orosiše im se oči i kliknuše: Vječiti ti pokoj, Vesela!

Pomorskoj vladi ozbiljna opomena. Mi smo više puta u ovom listu uprli prstom u kužno kotilo, koje se stvorilo u Vruljama usljed nasipa, kojim se zakrio tok u more nečistoćama iz svih onih konala, što ondje imaju svoj izlaz. Otvori konala su jednostavno zavaljeni i sav se smrad kupi oko nastupnog kamena i leži ondje razvijajuć u onom zraku najneugodniji, uprav kužni zadrž osobito za vrijeme osjeka, jer između ostalog smrada spliva se ondje i onaj iz konala pokrajinske bolnice i ludnice. Cijela ona okolica u velikoj je zabrinutosti i silnoj neugodnosti, te se je baš čudom čuditi i snebivati, kako se tako

lakoumno može trpiti takovo stanje stvari. Zima popušta, nastaju topliji dani, pa će opasnost i zaudaranje iz onog kužnog kotila bit sve to veće na obćenito sgražanje cijelog grada. Najozbiljnije je to upozorjenje pomorsku vladu na ove užasne posljedice, koje će bez sumnje nastati, ako se odmah, bezodvlačno ne dade na onom mjestu oduška, i to redovita i stalna oduška onim konalima. Cijeli će grad najbudnije pripaziti hoće li se odmah to urediti i ta pogibelj odkloniti, tim više što nema nikakva razloga, koji bi mogao opravdati zavlčenje ili otezanje uredjenja ma na to sedmicu dana.

U mjestnoj pokrajinskoj bolnici sledila je napokon predaja namještanju centralnog grijanja. Tu inžiniri, tu strojarji tvornice, ali u ime zemlje niko, prem je namještaj lukus od kojih 200.000 kruna. Brzovjaja se zem. odboru jednom, dva put i više, ali nitko se ne odziva. Predaja je uzsledila nakon toga skoro na spiepu u uredu zem. odbora.

Kad smo jednog kod bolnice, obznajujemo koga se tiče, da nam se dolazilo tužiti, kako se samovoljno odbija i grubijanski psuje bolestnike, kako se neodržavljene odpušta kao zdrave i onda kad tako postoji drugomu pogibeljni, kako se često radi statistike postupa nehumanom, te napokon, kako se redovito dešava da zaklonjeni umoboljni rade kod stanovite gospode u gradu i varošu. Mi mislimo da ovih tužaba nebi smjelo biti.

Na c. k. realci u našem gradu dogadja se liepih. Jučer je n. pr. Grubišić Franc Jerkin vodja „junaka“ došao preko sata predavanja prof. Bradanoviću i ta su dvojica na dugo razpredala, što bi trebalo poduzeti, da se oglas „junaka“ oslobodi od junaca. U stvar ga ne ulazimo, a i ne odobravamo šalu sa juncima, koju je neki vragoljan na oglasima učinio; nu ne čudimo se takodjer, što je baš realka postala ono mjesto, gdje se o strogo strancarskim stvarima najviše radi, ta ravnatelj je možda i danas u Spljetu, a profesor je šaptalac, agitator, zagrljiljivi strančar itd.

5000 navrnutih lodja. Podloga: monticola, aramo i riparia × rupestris. Bir: maraština, čarapar, lasina, plavina i druge. Može ih se nabaviti u Vodicama preko „Blagajne za štednju i zajmove“.

Klaionica. U „Hrvatskoj Kruni“ je pod ovim naslovom izašao članak u kojem se iznose upravo strašne stvari, kako je obćina zadarska mrcvarila hrv. glavoše. Ima ih na hiljade Hrvata nezakonito brisanih, a Talijana izvršiteljni. Neka i ovo „Nar. Listu“ bude kao prilog našoj polemici glede izbora u Zadru. I pitamo: ogorčeni: hoće li već jednom taj vajni zem. odbor učiniti kraj ovakvim nepodobnostima?

Pokrajinske vesti.

Namjestnik Nardelli u Beču. Dne 20. ov. mj. stigao je u Beč namj. Nardelli, da izvesti ministra predsjednika baruna Bienenrtha o političkoj situaciji u Dalmaciji, Pesebice je konferirao sa ministrom trgovine drom. Weisskirchnerom o gospodarskom prizidanju Dalmacije. U utorku je namjestnik razgovarao sa ministrom nastave grofom Stürkghom o pitanju uporabe hrvatskog jezika u crkvi na Sućurju. U uspjehu namjestnikovih konferencija ne ima još nikakovih potanjih pozitivnih vesti.

Sankcija zakonskim osnovama za ustrojenje obćine Poljičke i Krajinske. Kralj je riešenjem 17. februara ove god. udelio previšnju sankciju zakonskoj osnovi, glasovanju u saboru kraljevine Dalmacije, kojim se 17. porneznih obćina Poljičke odcielplju od spljetske, sinjske i omiške obćine te sačinjavaju jednu samostalnu poljičku obćinu; nadalje zakonskoj osnovi, kojom se neki odlomci odcielplju od omiške obćine te sačinjavaju novu obćinu pod imenom Krajina.

Sjajnu zabavu sa maskiranim plesom priredjuje „Hrvatska tamb. diletantiska družina u Tivtu u prostorijama novo-otvorene kafane gosp. K. Staničića, u ponedjeljak dne 27. veljače 1911. sa ovim razporedom: 1. Koncertni komadi, koje će izvadjati „Hrvatska tamburaška diletantiska družina“: 1. * * * „Tivatska koracična“; 2. Mayer-Farkaš: „Hrvatsko kolo“; 3. Ivan vitez Bozzotti: „Na dinarskim hridinama“; valček; 4. Zajc-Farkaš: „Noćni stražari“; 5. Briza: „Oj Hrvati, oj junaci“, koracična. — II. „Plemići Marhovečki“, šaljivi igrokaz u jednom činu. Stav: O Miljenko F. — III. „Komični mačji koncert.“ — IV. Kraljulina igranka sa plesom. — Čisti dobitak za osnutak glazbenog društva „Starčević“.

Razpušteno talijansko gimnastičko društvo u Dubrovniku. U ponedjeljak je došlo u talijansko gimnastičko društvo „Forza e Coraggio“ izaslanstvo političke oblasti, koje je društvo razpustilo. Zapljenjeni su svi društveni spisi. Uzrok razpustu društva navodno je irendentizam.

Primamo iz Gornjega primorja. U noći između 18. i 19. tek mjeseca u Bačini Bogunoviću Mati p. Ante jedne ograde razorili zidove, pogazili i uništili žito i sočivo, s toga što je pristala pravaška stranke. Upućuje se oštećena stranka, da sudbeno traži od sela naknadu. Ovo je u početku nametnuta načelnika P. Andrijaševića proti pravaškoj stranci. Za ovako divljačka nedjela, nek se diči mješovito povjerenstvo i odgovara za posljedice.

† **Antun Brilli,** nadravatelj pošte i brozjava, preminuo je od kapi u četvrtak. Pokoj vječni!

„Hrvatski Sokol“ u Makarskoj priređuje danas sokolski ples u društvenim prostorijama.

Pokojnica. Primamo tužnu viest, da je u Vrbnju preminula dobra majka dr. Račića. Iskrena naša saučesnica uciviljenom sinu i rodbini, a pokojnici lahka zemlja bila!

U hator istini i pravici *) primamo i objelodanjemo: Onomadne u „Hrvatskoj Državi“ iznielo se koješta proti nadzorniku društva „Dalmatije“ kapetanu Machieli. Po svemu sudeći očito je, da je „Hrvatska Država“ nasjela zlobnoj informaciji ili ličnoj osveti kojeg prokornika, jer ko pozna gosp. Machielu, ko što ga mi podpisani najbolje poznamo, ne može nego da se o njemu dobro izrazi i da pohvali njegovo postupanje i držanje kao nadzornika. „Hrv. Država“ već je popravila svoju sigurno nehotičnu pogrešku, pa želimo, da se takova šteta ne ponovi, osobito kad se radi o našim ljudima. — Zadar-Sibenik 22. veljače 1911. Kapetan Kluskić (Nada), Kap. Pasić (Vodice), Kap. Rasol (Neretva), Kap. Bolmarčić (Krk), Kap. Magas (Risorto), Kap. Zunić (Zlarin), Kap. Larini (Airone), Kap. Brajević (Primo), Kap. Bare (Obrovac), Kap. Zanze (Tomaseo).

*) Pod odgovornost podpisana.

Razne vijesti.

KARNEVAL,

Veselo, veselo — veselo je to!
Upravno se sve veselilo u tom Šibeniku! Veselo je, jer je „karneval“ u punoj pari rada, veselo tako — da su sve noge izgubile razum; veselo — jer evo u korizmi neće trebati jesti mesa, kojeg je Argentina ofirirala već skoro svim gradovima po redu osim Šibeniku.

No nije samo u Šibeniku veselo. U gradu N. je od veselja okradjena kazališna blagajna, a ravnatelj od veselja dao takovu primjerja, u kojoj se celo veće puca te ubija sve po-bolje glumce — bilo je dakle ovaj tjeđan svuda veselo — baš kao da je pravi „karneval“.

No najveselije je gledati političku redutu gradova, kad je borba za prvenstvo.

U toj reduti je sve što diše.

Znatiželjnika je više, nego u najboljem cirkusu, a to zato, jer je ovakova reduta obično veselija duhovitija od predstave lavova, tigrova itd. tuj dolaze maske, koje deklamiraju, pjevaju i plešu tako, kako im izbornici zasviraju. Veselo je baš to, što maskiranih kandidata nitko ne može prepoznati, jer svi nastoje nešto drugo biti, nego u istinu jesu te zato čine vrlo vesela lica — nastoje da — omile.

— Ej Luka, ja te poznam — veli izbornik — otkrij se . . .

— Daj mi mandat — veli maska — otkrit ću se.

Svakako, da te maske obećavaju 14 karatna brda, puni su krasnih recenica i idealna, izgleda po držanju njihovom — da su ravnatelji velikih bankovnih zavoda. O da! Ako on postane ono što želi — leitit će tramvaj po gradu, mjesto će imati posve drugi oblik — naime liep.

Kuće ne će biti na rubu propasti, a ke stenje će kruškama plodit — skoro — će izaći zapovied, da ni psi ne smiju pobiesnit.

Svakako da više zlokobne repaće ne će biti, nego krasno vrijeme — onako — kako se svakom pojedincu prošlo bude — vodovod? On će mjesto mlake vode — krasno — hladno budjjevačko ili plzenjsko pivo (prema gustu) šircati. Ne zna se, ima li još štogod, ako se ono pravo izostavi.

Glavno je, da sve veselo živi, da se u veselju karneval vrši, jer bi to veselje moglo tako preveselim postati, da uz najbolje veselje i volju ne možeš pare stvoriti.

S.

Republika u Rusiji. U blizini kužnoga ognjišta leži ona čudnovata zemlja, zemlja, koja nije ni država ni anarhija i koja je tek nedavno poznata pod imenom „imanska republika“, a ne može se naći još u jednom zemljovidu.

Radi se ovdje o t. zv. primorskom okružju južno od Bogaljaka-gorja u dolini rijeke Iman, koja utječe kod istoimenoga grada u Usuri. U ovom kraju punom divljači i pokritom nepre-

glednim šumama, koji leži oko 400 km. od Vladivostoka, živi žiteljstvo od nekoliko tisuća glava bele i mongolske rase (a da se ruski redarstvenici nisu dosada za to ni brinuli), po svojim vlastitim zakonima, za koje urođjenici tvrde, da ih je potvrdila kineska vlada.

Kada su prije nekoga vremena prodrle do Vladivostoka vesti o strašnim zločincima u imanskoj republici, nisu htjele ruske oblasti ni da znadu za obstanak ove države u dižavi dok nije jedno naročito izaslano povjerenstvo to zbilja potvrdilo.

Hazardne igre, bez kojih istočni Azijat ne može da živi, dozvoljene su za vieme od 15. studenoga do 15. prosinca svake godine, inače se kažnjava sa 15 do 20 batina i 200 kg. mesa globe.

Tko ukrade skupocienu kakovu kožu, kezni se tako, da ga zakopaju živa u zemlju. Tko ukrade kome ma samo komadić skupocienoga Jen-čen-korjena, toga utapljaju. Svaki kućevlastnik je obvezan, da drži psa kao čuvara, ili da jednoga posudi u susjedstvu. Inače dobiva batina. Putnik plaća dnevno 40 kopejka za vodje no ako dodje onamo o novoj godini, mora platiti 15 rubalja za svečano proslave nove godine. O kakovim obćim institucijama ne ima dakako ni govora, već sve što je naredjeno, naredjeno samo iz očajne nužde, jer se javni organi nisu za ništa brinuli, pak su ovi urođjenici morali posegnuti za sudovanjem sličnim onim u Kaliforniji u polovici prošloga stoljeća.

Kažnjjenikova tragedija. Živko Stankov seljak u Kikindi dospio je radi umorstva svoje žene u tamicu. On je svoju ženu u svadiju ubio sjekirom i zakopao je onda kraj nekog suše. Kasnije se je napio i u pijanstvu se pohvalio sa svojim činom. Seljaci, koji su čuli, šta je on rekao, otišli su i stvar prijavili oružnicima, koji su Stankova uhitili i predali sudu, pred kojim je onda osudjen na 15 godina teške tammice. 12 godina je bio Živko u zatvoru i ponašao se jako uzorno, da su mu ove preostale tri godine odredili kao uvjetni dopust i pustili ga na slobodu. Stankov je sada htio, da počne novi život. U Kikindi je oženio neku udovicu i počeo raditi. No nije mogao da se nauči više na život na slobodi. Zato je otišao do onoga mjesta, gdje je ubio i zakopao svoju ženu, i ondje se objesio.

Naše brzojavke.

Masaryk o Vasićevoj aferi.

Budimpešta, 25. veljače. Masaryk je u delegacijama ponovno izjavio, da on ostaje kod svih svojih tvrdnja, i to u podpunoj mjeri, što ih je iznio o Vasićevoj aferi.

Pasivni odpor u Trstu.

Trst, 25. veljače. — Jučer je ovdje obustavljen pasivni odpor državnih činovnika.

Ministarstvena naredba glede kuge.

Beč, 25. veljače. — Ministarstvo je obzirom na širenje kuge u Mandžuriji, izdalo naredbu, da se sve ulice moraju strogo čistiti, isto tako i stanovi, naredjeno je trovanje i tamnanenje štakora, miševa, muha, i sljenica.

Radićev govor.

Zagreb, 25. veljače. — Danas je Radić nastavio svoj govor u saboru, koji je započeo prekojučer. Zastupnici od dosade bježe iz sabora.

Put bugarskog cara.

Sofija, 25. veljače. — Car Ferdinand odputovao u inozemstvo. Njegov put dovodi se u savez sa republikanskim pojavama u zemlji.

Rusija i Kina.

Petrograd, 25. veljače. — Kina se je izjavila spremnom, da sa Rusijom produlji ugovor od god. 1881.

Demisija francuzkog kabineta?

Pariz, 25. veljače. — U jučerašnjoj sjednici francuzke komore ljevica je glasovala proti Briandovoj politici kongregacija. Glasa se, da će usljed toga kabinet dati ostavku.

Iz delegacije.

Budimpešta, 25. veljače. — U jučerašnjoj sjednici delegacija ministar Lukacs je razvio svoj plan za pokriće vojnih tereta. Dr. Kramarž se u poduljem govoru žestoko napao ministra Aehrenthala radi poznate afere s dokumentima.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavalac i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Zahtjevajte cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru
20% od čiste dobiti

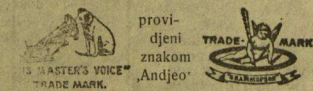
Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladište na veliko:

Hrvatska knjižarnica V. Göszl - Zadar
8-30

Najsavršeniji gramofoni i ploče

sa svakovrstnim komadima
osobito hrvatskim

dobivaju se u knjižari i papirnici:

Ivan Grimani

Šibenik, Glavna ulica.

Šalje na zahtjev cienik i popis komada badava i franco.

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Begali ilustrirani cienik. Tvornička stalno cijene.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Ako Vi

ne možete jesti, te se čutite bolestan, to će Vam

lječničko izpitani

Kaiser'ovi

Želudčani

Pfeferminckarameli

sjegurno pomoći. Dobiti ćete dobar tek, želudac se opet uredi i ojači. Radi oživljujućih i okriepljujućih svojstva, neobhodno potrebiti na putovanjima.

Jedan omot 20 i 40 filira.

Prodaje:

Carlo Ruggeri, cent. drogerija

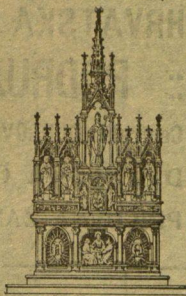
i Vinko Vučić, drogerija

u Šibeniku. 4-12

Insam & Prinoth

u Sv. Ulrihu, Gröden (Tirolska).

Utemeljeno godine 1890.

Vise puta nagrađivane.

Kiparske radnje iz drveta za orkeve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedaonice
križni putevi, razpela, jaslice i t. d.

Katalog uzoraka s cijenama daje se badava.

Za dostavu naručbe do Stacije uključivo sa

škrinjom, ne plaća naručitelj.

24-9. 911.

Ženske

koje hoće, da očuvaju svoju kožu, naročito od ljetnih pjega, a koje hoće da dobiju i da održu meku kožu, neka upotrebljavaju kod pranja sapun STECKENPFERDOW SAPUN od Ilijanovog mliaka (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E. Komad stoji 80 para, a dobije se u svim ljekarnama, drogerijama, parfumerijama itd.

„NUISOL“

od BERGMAN-A i drug u TEŠNJU

n. L. jest i ostaje prije kao i poslie

za čudo nedostizivo sredstvo za

bojadisanje kose i brade.

Na zalih se nalazi plava, smedja

i crna boja. Jedna boca stoji K 2-50

Drogerija Vinko Vučić - Šibenik.

za obćine i župske ured
dobivaju se —
uz vrlo nisku cijenu
u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Tiskanice

Justicirane cjenike šalje badava

Važno za svakoga!

Gustav Marko i drug

Trst

Centrala: Via Coroneo 45.

Tekudi račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke. Vlasita tvornica za ured porculane i izradba svakovrstnih kipova po uzorku za oveće naručbe.

Veliko skladište stalaka prostih, apariniranih i za ureds.

Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano sudje, ocakline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike količoke naročitih stvari u ocaklini, porculani.

Cijene umjerenne koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cienici badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

Podružnice:

Via Giulia br. 20.

Podružnice:
Via Barriera vecchia
br. 33.

Telefon br. 1930.

Telefon br. 1930.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA
:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
 DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
 PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 180.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KANTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE. OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SREČKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEĞURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVIŽIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima. Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

MADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPAKAKA. IZRADJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVCIMA, C. KRALI. VOJNIČTVU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

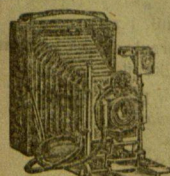
AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

KNJIŽARA I PAPIRNICA

IVANA GRIMANI-A - ŠIBENIK

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor HRVATSKIH, NJEMAČKIH, TALIJANSKIH I FRANCUZKIH KNJIGA, ROMANA, SLOVNICA, RIEČNIKA, onda PISAČIH SPRAVA, TRGOVAČKIH KNJIGA, UREDOVNOG PAPIRA, ELEGANTNIH LISTOVA ZA PISMA I RAZGLEDNICA. Prima predplate na sve HRVATSKE I STRANE ČASOPISE uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zalihna svakovrstnih TOPLOMJERA, CVIKER-NAOČALA od najbolje vrsti i LEČA u svim gradacijama.

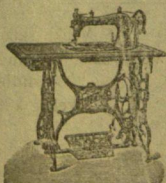

Skladište fotografskih aparata i svih nužgrednih potrebitina.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

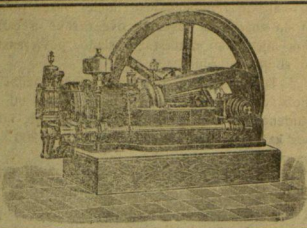
Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine.

Skladište najboljih i najfjtinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

- - Draždjanska tvornica motora na plin - -

(A. G. Dresdener Gasmotoren-Fabrik: Moritz Hille, Dresden).

Najbolji namještaji snage kao što: motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno ulje, surovo ulje za obrtničke, poljodjeljske i električne namještaje snage.

Namještaje za mršavi plin (Sauganlage). Najveća specijalna tvornica srednje Evrope.

Zahtjevajte cjenik besplatno i bez postarano. Dopisivanje hrvatski.

Izključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravitii sve upite:

- - Kuća Gutenberg, EMANUEL KRAUS - -

Trst, Via S. Nicolo 2.

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora proizvodja svake vrsti ovog jestiva od najboljeg marsejskog griza kao i od dobrog i najfinijega pšeničnoga brašna.

Tvrđka Ivan Šupuk i brat Šibenik

Nikad više!

ne promjenjujem sapun, od kada Bergmanov „Steckenpferd Lilienseife“ (zaštitni znak: Konj na palici) od Bergmann-a i drug. u Tešnju na Labi upotrebljujem, jer je taj sapun najpljvisniji od svih medicinalnih sapuna proti kožnoj bolesti (sunčane pjege), kao i za pospješjivanje.

vanje liepe, mekane i njezne kože. Komad stoji 80 filira, a dobiva se u svim ljekarnama, droguerijama i trgovinama parfimerije itd.

42-50

Hrvati! Pomozite Družbu sv. Ćirila i Metoda!

Hrvatska Tiskara

Šibenik - (Dr. Krstej i drug) - Šibenik

Izradjuje sve tiskarske poslove vrlo ukusno, a uz - najumjerenije cijene. -